

Október harmincadikán jön Szegedre a királyi pár.

— Megkezdődött a fogadtatás előkészítő munkája. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged polgárainak az a vágya, hogy a város falai közt üdvözölhesse a királyi párt, minden valószínűség szerint október végével *teljesülni fog*. Minden remény meg van arra, hogy az uralkodó pár, Ottó trónörökösrel együtt ellátogat Szegedre, az ország második városába, amely az előző uralkodó, boldog emlékeztű Ferenc József néhai királyunk szavára emelkedett ki a Tisza hullámsíkjából.

A napokban harmincöt esztendeje lesz már, hogy a városnak utoljára királyi vendége volt. A rekonstrukció befejezése után, 1883. október első napjaiban jelent meg Ferenc József diszes udvartartása, az ország miniszterei kíséretében az újraépült városban, hogy lássa, mint vált valóra az árvíz első napjaiban a polgárság előtt tett örökké emlékeztető kijelentése és fogadalma: Szeged szebb lesz, mint volt. A királyi szóvalóra vált és 35 év után újra királyvárasra készül Szeged népe, amely ismert hűséggel, alátámasztással várta a háború ötödik esztendejében a királyi párt és Ottót, a gyermek trónörökösét.

A *Délmagyarország* arról értesült, hogy az eddigi megállapodások szerint október 30-án délelőtt érkezne meg a királyi pár és Ottó trónörökös Szegedre,

ahonnan már az esti órákban el is utaznának. Még egy napot sem töltene a legnagyobb magyar városban, ami bármiennyire is sajnálatos, de érthető, amikor tudjuk, hogy a háborús idők nem engedik meg, hogy királyunk, a béke-király, huzamosabb időre távol lehessen állandó tartózkodási helyétől.

A királyi udvartartás gazdasági főnöke, báró *Prileszky* már Szegeden időzik és mint értesülünk, már megbeszéléseket folytat a város főispánjával, dr. *Kelemen* Bélával a királyi pár és a trónörökös ideérkezésének és itt tartózkodásának részleteiről.

Amint értesülünk, a királyi párnak és a trónörökösnek a Kass-szállóban rendezik be

lakását. A Kass-szálló földszinti részének Arany János-utcai és a Stefániával szemben levő frontján rendezik be a királyi pár és a trónörökös lakosztályát, amely hét egymásba nyíló szobából fog állni. A szálló átalakítási munkálatait rövidesen megkezdik, hogy mire a várva-várt felsőes vendégek megérkeznek, minden a legteljesebb rendben és készen legyen. A királyi pár lakosztálya mellett lesz az étterem, amely mostani formájában, de más berendezésben marad meg. Itt tartják meg a 25 személyre szóló udvari ebédet, amely után a cerclet az étterem mellett levő hallban tartja a király. A marsall asztalt (30 személyre) az Otthon nagytermében terítik. Mindez egyelőre csak tervezet, mert amint értesülünk, a szálló berendezését, átalakítási munkálatainak tervét előzetesen be kell mutatni a királynak, aki magának tartotta fenn a jogot az előkészületek és intézkedések jóváhagyására.

Az eddigi diszpozíciók szerint az udvartartás gazdasági osztályának és a szolgálatteljesítés egy része, valamint a főszakács, a konyhaszemélyzettel együtt a királyi pár és a trónörökös megérkezése előtt egy héttel előbb érkeznek Szegedre, hogy a szükséges előkészületeket idejében megtehessék és elkészíthessék. Egy héttel előbb küldik le még az udvari fogatokat és kocsikat és mindazokat az eszközöket, amelyek elengedhetetlen kellékei a felsőes udvartartási berendezésének.

Mhelyt a király átnézte a Kass-szálló berendezésének és átalakítási munkálatainak tervezetét és azt az udvartartás gazdasági főnöke Szegedre leküldi, azonnal hozzálátnak átalakításához és a királyi pár és a trónörökös lakosztályának fejedelmi berendezéséhez. Mindez persze a gazdasági főnök felügyelete alatt történik, aki a királyi pár megérkezése előtt több ízben látogat Szegedre, hogy dr. *Kelemen* Béla főispánnal és a hatósággal a fogadtatás részleteiről és a királyi pár itt időzésének programjáról tárgyaljon.

A közgyűlés a közzelemezésről.

— Bizalmat szavaztak Balogh Károlynak. —

(Saját tudósítónktól.) A szeptemberi közgyűlés második napján az aránylag csendes lefolyású színházi vita után gyorsan pergett a munka, míg a közzelemezési hivatal félévi mérlegének a beterjesztéséig nem értek. Itt aztán — nem egész váratlanul — vita keletkezett. A levegő ettől kezdve mindvégig fűledt volt, az ördög tudja, hogy miért, miért nem, de a vihar, mely minden pillanatban kitörni készült, elmaradt. A felszólalások hangja azonban ritkán volt higgadt, a vita alaptónusát gyakran szenvedélyesség adta meg és olyan közbeszólások is elhangzottak, amelyeket nem kívánunk feljegyezni, mint-hogy a tanácskozást nem jegyzi hites gyorsíró. A dologban a legnagyobb kár, hogy elmaradt e miatt az érdemleges kritika a közzelemezésről, pedig a közönség ezt várta. A tanácskozás azzal végződött, hogy *Balogh* Károly jelentését tudomásul vették és bizalmat szavaztak neki.

Taschler Endre főjező terjesztette be a közzelemezési hivatal első félévi mérlegét, melyet már részletesen ismertettünk. A jelentés megemlékszik arról a sajtótámadásról, amelyben a közzelemezést vezető tanácsnokot érte és kérte a közgyűlés védelmét.

Dr. *Balassa* Ármin nem veszi tudomásul a jelentést, mert az egyrészt nem teljes, másrészt nem fedi a tényeket. A jelentésben a konzervosztály vezetőjeként *Geisler* Jenő, a tűzifaosztály vezetőjeként *Gál* Miksa van megnevezve. Miután azonban ez a két ur egy-egy részvénytársaságnak a vezérigazgatója, nem tudja, nem inkompatibilis-e ezeknek az uraknak a szereplése. Miután ezek az urak a saját társaságuk részére is kötnek üzleteket, nem tudja, nem forog-e itt fenn a fokozatos láncerkeskedelem és árdrágítás esete, a mit az új törvény már fegyházzal büntet.

Balogh Károly: Maga kerül fegyházba!

Dr. *Kelemen* Béla főispán: A tanácsnok urat rendreutasítom. Tessék nyugodtan meghallgatni a szónokot.

Dr. *Balassa* Ármin: A közzelemezés szempontjából nem tartja az ilyen üzleti összeköttetéseket előnyösnek, mert a közzelemezésnek

nem az a hivatása, hogy az árakat a kereskedőkkel parallel emelje, hanem az, hogy mérsékelje az árakat. Az ominózus lekvárügy nem volt egyéb, minthogy a város eladott a Kereskedők részvénytársaságának 150 métermázsá cukrot és adott neki 100 ezer korona hitelt. Szeretné tudni, miféle érdek vezette a tanácsnokot abban, hogy ilyen összeköttetéseket létesítsen. Részletes és pontos elszámolást kíván különösen a faüzletről, annál inkább, mert a város már 300 ezer koronát vesztett egy olyan pénzintézetnél, ahol a tanácsnok ur felügyelőbizottsági elnök volt. Szóvateszi részletesen a közzelemezési hivatal és Bankkegyesület közötti szerződést, amelyet az ő sürgetésére kötöttek meg, illetőleg annak hatása alatt, hogy ő megfőlebbezte a közgyűlésnek annakidején a faügyben hozott határozatát. A főispán közbelépésére akkor hozzájárult, hogy főlebbezését ne terjessze fel, de ha a szerződés őt nem fogja kielégíteni, újból kérni fogja a főlebbezés fölterjesztését. Javasolja, hogy a közgyűlés a bemutatott jelentést és mérleget adja *Balogh*nak, akit utasítson, hogy különösen a két említett vállalatot kötött szerződéseit mutassa be.

Tonelli Sándor: Hisz a kezében van.

Balassa: és a jelentés tárgyalását tűzzék ki az októberi közgyűlés napirendjére.

A jelentésben felhatalmazást kér *Balogh*, hogy a közzelemezési üzemnél mutatóközhazsnót városi vállalatok létesítésére vagy fejlesztésére fordíthassa.

Felkiáltások: Nem ő, a tanács.

Balassa: Ezt ellenzi és javasolja, hogy ilyen felhatalmazást ne is adjanak.

Dr. *Somogyi* Szilveszter válaszol *Balassa*nak. Azt hiszi, hogy ezzel a különbeni izgalmas jelenetek elkerülhetők lesznek. Ő volt az, aki annak idején amellet szálit sikra, hogy a közzelemezést csinálni kell és a közgyűlés is így határozott. Ezután elmondja, a mai közzelemezésnek kifejlődését. A közgyűlés olyan határozatot hozott, hogy évenként tartozik *Balogh* részletes jelentést tenni, míg negyedévenként csak mérleget kell bemutatni. A faüzletet a bizottsági tag ur közérdekellesnek mondja. Pedig ez a fatelep a múlt évben egymaga több fát szállított, mint az összes szegedi fakereskedők és az idén máris több fája van, mint 3—4 kereskedőnek együttvéve. Helyesli, hogy a Bankkegyesülettel állapodott meg a tanácsnok, mert feladatát hozzáértéssel végzi és a város pénze az intézetnél, meg azzal, hogy csak elsőrendű cégeknek vásárol, biztosítva van. Közérdekelles lenne még a faüzem működése, ha a fa árát drágítaná. Amde a fa nagybani árát a kormány szabja meg, Szegeden pedig egy bizottság, amelyet miniszteri rendelet értelmében a polgármester állit össze. De a maximális ár nál olosobban is adja a faüzem a fát, még pedig a városnak és a tisztviselőknek 50 koronával olosobban. Erről tehát nem lehet azt mondani, hogy közérdekelles. A lekvárügyben lefolytatta a vizsgálatot. Az iratokat felterjesztette a kormánybiztoshoz. Nem tusolt el semmit és az a véleménye, hogy az olyan szavak, amiket hallottunk, hatásvadászatra valók. Nem igaz, hogy egyetlen ember is kevesebb cukrot kapott, mint amennyit a rendelet előirt, sőt méltánylást érdemlő esetekben többet is kapott. Lehet, hogy a lekvár nem elsőrendű közzelemezési cikk, de azért vádolni senkit sem lehet, mert inkorrekttség nem történt.

Wimmer Fülöp kereskedelmi szempontból világítja meg a dolgokat. Azt hiszi, hogy *Balassa* nem tud kereskedőileg gondolkodni és ez egyik főbaj. Ő *Balogh* legnagyobb érdemének tartja azt, amit *Balassa* elítél, hogy kereskedőket vont bele a közzelemezésbe, különösen azt a kettőt akik kiváló kereskedők. A faárdragítást nem *Balogh*, hanem a kormány idézte elő, amikor megengedte, hogy a fa ára az erdőben 1000 korona legyen. Kénytelen kijelenteni, hogy *Balassa* ebben az esetben személyeskedett.

Balogh Károly mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy igazat mondott a jelentésében és